

Ринок олійних та продуктів переробки

Ключові фактори впливу

- Згідно з даними Oil World, в 2020 році Індія знизила імпорт рослинних олій до 1,38 млн. тонн проти 1,57 млн. тонн роком раніше. Скорочення загального показника імпорту відбулося за рахунок зниження закупівель пальмової олії – з 10,04 млн. тонн в 2019 році до 7,51 млн. тонн в 2020 на тлі значного зменшення її внутрішнього споживання в країні;
- В лютому Україна експортувала товарів на загальну суму \$4,55 млрд., що на 14,8% більше, ніж в лютому 2020 року і на 15,8% більше, ніж в січні 2021 р. Експорт рослинних олій у звітному місяці зріс на 14% до лютого 2020 року. В цілому експорт насіння зернових і олійних культур з України в 2020 р. досяг найвищої за час незалежності позначки в \$18,7 млн., майже в півтора рази перевищивши показник 2019 року;
- За оцінками експертів Oil World, Країни ЄС можуть значно наростити імпорт ріпаку в першій половині 2021 року на тлі істотного скорочення внутрішнього пропозиції олійної і стрімко зростаючих цін на неї на європейському ринку. Прогнозується зростання імпорту ріпаку в ЄС в 2020/21 МР до рекордних 6,55 млн. тонн проти 6,08 млн. в сезоні 2021/20 МР. Основними постачальниками будуть Австралія та Канада;
- За оцінками експертів Oil World, в жовтні-лютому 2020/21 МР Іран помітно збільшив імпорт рослинних олій і шротів. Зокрема, за вказаний період в країну було поставлено 1,1 млн. тонн соєвого шроту, що більш ніж в 2 рази перевищило показник попереднього сезону. Ключовим постачальником продукції стала Аргентина.

Динаміка міжнародних ринків

Рішення країн ОПЕК+ залишити обсяги видобування нафти незмінними, перенісши заплановане їх збільшення з квітня на травень, спричинило суттєве зростання цін на нафту.

Здорожчення нафти стало чинником підтримки цін ключових рослинних олій. Зазвичай найбільш чутливим до коливання нафтових котирувань є рівень цін пальмової олії, оскільки вона найбільше задіяна у виробництві біодизеля, водночас наразі зростання цін такої продукції обмежене на тлі порівняно слабкого експортного попиту. В свою чергу, в Україні на тлі дефіциту соняшнику і зростання світових цін на соєву і пальмову олію постачальники також підняли ціни пропозицій соняшникової олії до нових рекордних рівнів.

Одним з чинників меншого, ніж очікувалося, зростання цін пальмової олії на тлі висхідного руху нафтових котирувань стало зниження обсягів закупівель з боку Індії. Так, імпорт пальмової олії в країну в минулому році знизився на 24% до 7,51 млн. тонн.

На CBOT ф'ючерсні контракти на поставки сої у березні 05.03.2021 р. зупинилися біля значення \$14,34/В (\$14,05/В на 26.02.2021 р.).

На EURONEXT котирування ф'ючерсів на поставки ріпаку в травні станом на 05.03.2021 р. досягли значення €518,50/т (€491,50/т на 26.02.2021 р.).

Ціни олійних в основних портах країн експортерів				
Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна FOB, USD/т				
Соя, Україна Чорне море	560	575	568	0,0%
Соя, США NOLA	553	588	571	5,6%
Соя, Аргентина	530	535	533	-0,2%
Соя, Бразилія	520	525	523	0,9%
Соняшник, Україна Чорне море	715	730	723	1,4%
Ріпак, Україна Чорне море	505	520	513	5,1%

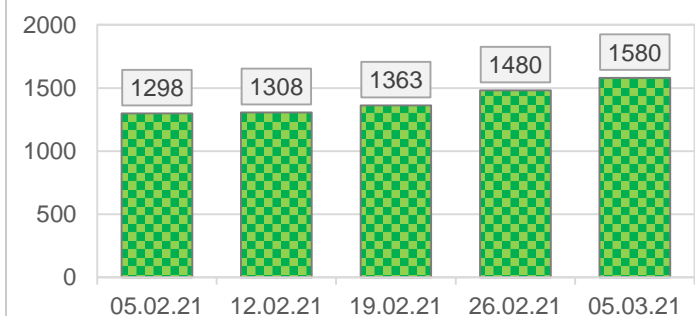
Ціна попиту і пропозиції на українські олійні в портах Чорного моря				
Продукт	Ціна FOB Чорне море, USD/т (попит)		Ціна FOB Чорне море, USD/т (пропозиція)	
	min	max	min	max
Соняшник	715	725	720	730
Соя	560	570	565	575
Ріпак	505	515	510	520

Ціна попиту і пропозиції на українські олійні в портах Чорного моря				
Продукт	min	max	min	max
Соняшникові олія, FOB Чорне море	1570	1585	1575	1590
Шрот соняшнику, FCA	335	345	340	350
Жмих соняшнику, DAP	315	325	320	330
Соєва олія, FCA	1095	1105	1100	1110
Соєвий шрот, FCA	565	575	570	580

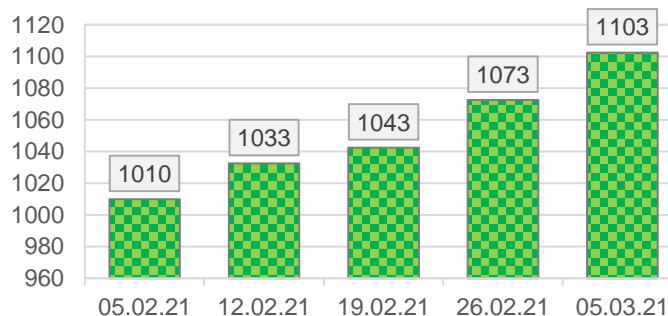
Ціни на основні продукти переробки в портах країн експортерів

Продукт	min	max	avr	Δ, %
Ціна USD/т				
Соняшникова олія, Україна FOB Чорне море	1570	1590	1580	6,8%
Шрот соняшника, Україна FCA	335	350	343	-4,2%
Жмих соняшника, Україна DAP	315	330	323	-4,4%
Соєва олія, Україна FCA	1095	1110	1103	2,8%
Соєвий шрот, Україна FCA	565	580	573	0,0%
Соєвий шрот, протеїн 48%, США FOB NOLA	483	483	483	-2,7%
Соєвий шрот, протеїн 47%, Аргентина FOB	435	440	438	-3,7%
Соєвий шрот, протеїн 48%, Бразилія FOB	434	437	436	-4,8%

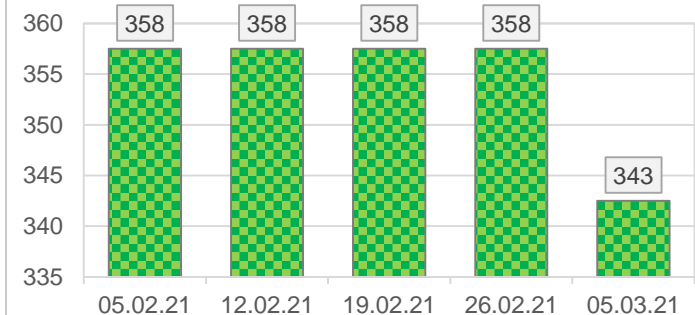
Динаміка середніх цін, \$/т.
Соняшникова олія, Україна FOB

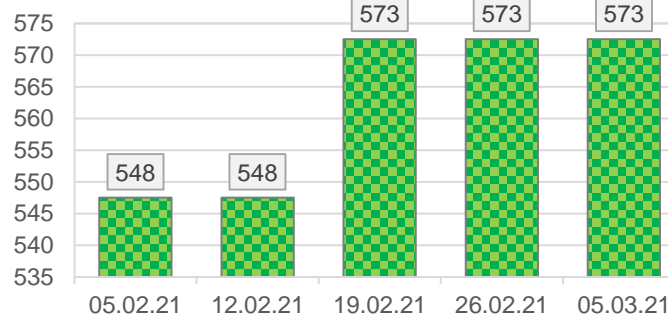
Динаміка середніх цін, \$/т.
Соєва олія, Україна FCA

Динаміка середніх цін, \$/т. Шрот соняшника, Україна FCA

Динаміка середніх цін, \$/т. Соєвий шрот, Україна FCA

Динаміка внутрішнього ринку

За даними нашого цінового моніторингу, протягом звітної періоду внутрішні ринки ключових олійних та продуктів їх переробки демонстрували різноспрямовані цінові коригування.

Звітної тижня ціни соняшникового сегменту продемонстрували деяке зниження. Водночас, таке зниження є тимчасовим та обумовлене впливом зниження з 1 березня ставки ПДВ з 20% до 14%. На базисі EXW ціни олійної коливалися в проміжку 22100-22900 грн./т. (-0,9%), на умовах СРТ-завод, в той же час, – 22600-23500 грн./т (-0,9%).

На умовах FOB в портах Чорного моря насіння соняшнику торгувалося в проміжку 715-730 \$/т (+1,4%).

Закупівельні ціни на ключові олійні культури

Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW попит, грн/т				
Соняшник	22100	22900	22500	-0,9%
Соя	18200	18600	18400	-3,7%
Ріпак	15000	15500	15250	0,0%
Ціна СРТ-підприємство, грн/т				
Соняшник	22600	23500	23050	-0,9%
Соя	18600	19000	18800	-3,6%
Ріпак	15300	15600	15450	0,0%
Ціна СРТ-порт, грн/т				
Соняшник	23200	23700	23450	-0,8%
Соя	18700	19200	18950	-3,6%
Ріпак	15500	16000	15750	0,0%

Водночас в подальшому високоїмовірно відновлення зростання цін на олісировину, зважаючи на невпинне зростання ціни соняшникової олії та дефіциту внутрішньої пропозиції соняшника. За результатом звітного періоду соняшникова олія на умовах FOB в портах Чорного моря торгувалася в межах 1570-1590 \$/т (+6,8% протягом тижня). Ключовим чинником підтримки цін соняшникової олії залишається вплив зовнішніх ринків, зокрема зростання цін пальмової та соєвої олії на тлі встановлення нафтою багатомісячних цінових рекордів.

Ціни соєвих бобів на внутрішньому ринку минулого тижня також скоротилися. На базисі EXW соєві боби торгувалися в проміжку 18200-18600 грн./т (-3,6%). На умовах СРТ-порт олійна зайняла ціновий діапазон 18700-19200 грн./т. На умовах FOB соєві боби українського виробництва торгувалися в проміжку 560-575 \$/т. Зниження цін обмежене низьким рівнем внутрішніх запасів олійної. Вичерпання внутрішньої пропозиції та зростання цін спонукає вітчизняних переробників до закупівлі сировини на зовнішніх ринках.

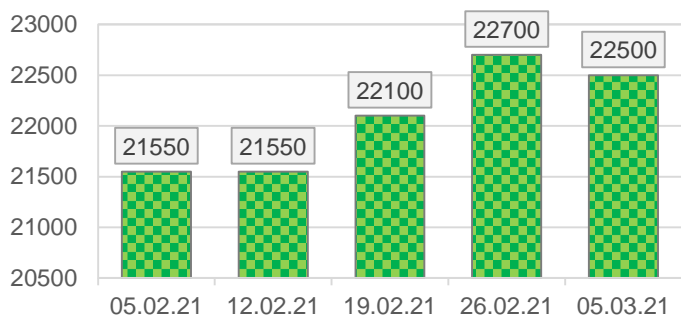
Торгівельна активність в ріпаковому сегменті внутрішнього ринку залишається низькою. Потенціал пропозиції на ринку практично вичерпано. На умовах EXW цінові показники досягли проміжку 15000-15500 грн./т; на базисі FOB зросли з огляду на тенденції зовнішніх ринків до 505-520 \$/т.

Ціни на ключові види рослинних олій				
Продукт	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW (попит), грн/т				
Соняшникова олія	47600	48000	47800	2,1%
Соева олія	36100	36500	36300	1,4%
Ціна EXW (пропозиція), грн/т				
Соняшникова олія	47700	48300	48000	2,1%
Соева олія	36300	36700	36500	1,4%

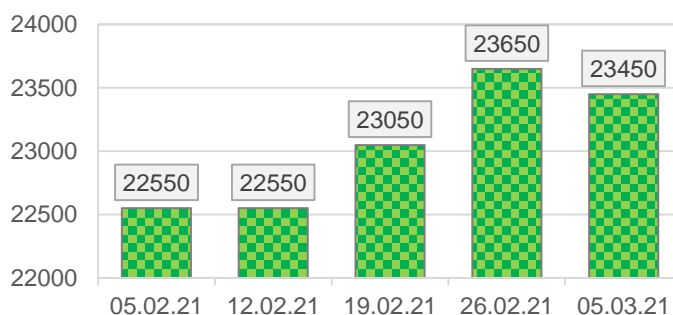
Ціна на соняшкову олію в Україні на умовах СРТ				
Продукт	min	max	avr	Δ, %
СРТ-порт	48100	48500	48300	2,1%
СРТ-підприємство	47800	48200	48000	2,1%

Закупівельні ціни на ключові види рослинних шротів				
Продукт	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW (попит), грн/т				
Шрот соняшника	10800	11000	10900	-1,8%
Шрот сої	18600	18800	18700	-1,1%
Ціна EXW (пропозиція), грн/т				
Шрот соняшника	10900	11100	11000	-1,8%
Шрот сої	18800	19000	18900	-1,0%

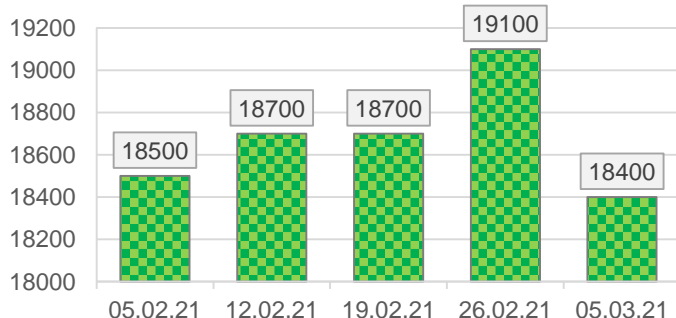
Динаміка середніх цін, грн/т.
Соняшник, EXW попит

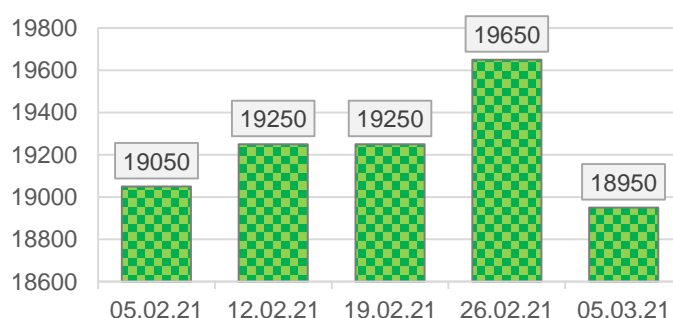
Динаміка середніх цін, грн/т.
Соняшник, СРТ-порт

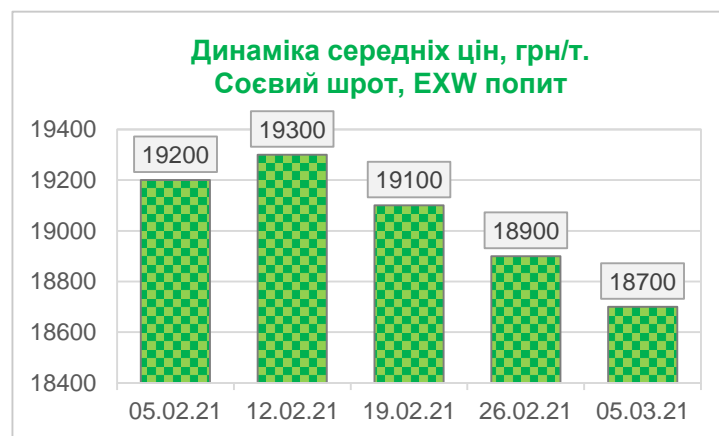
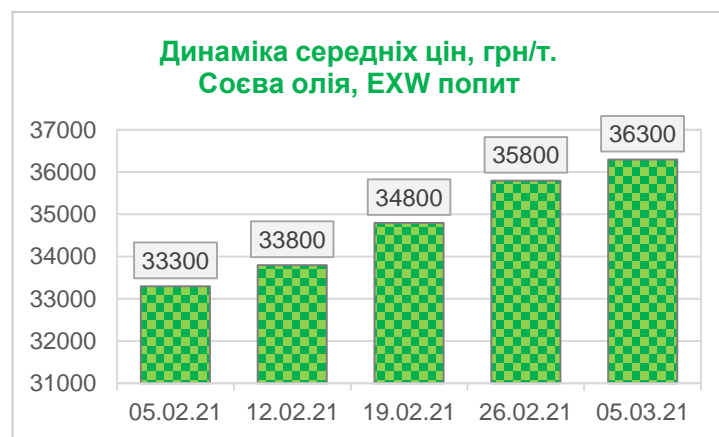
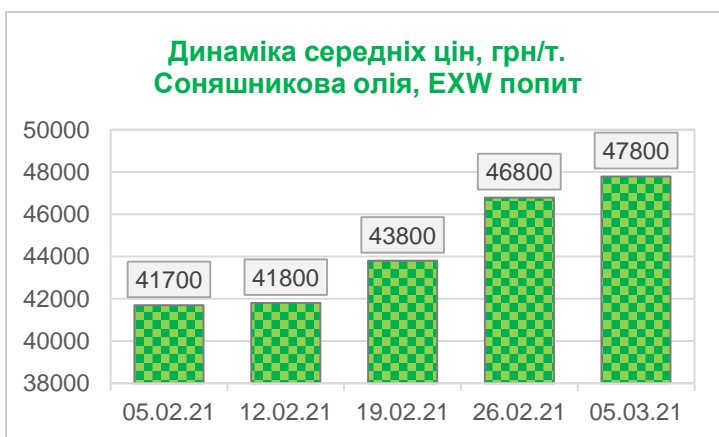
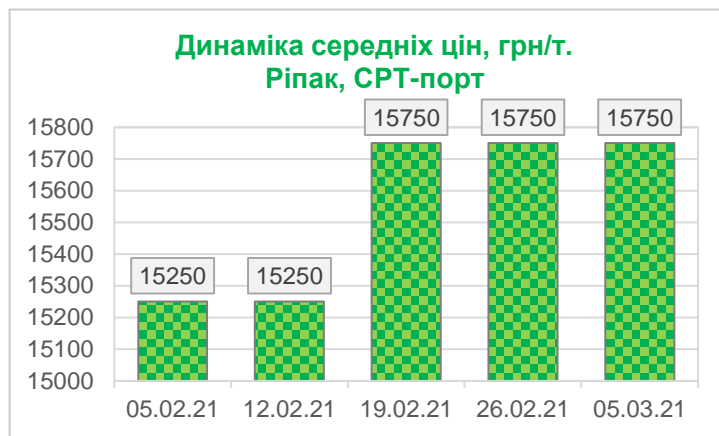
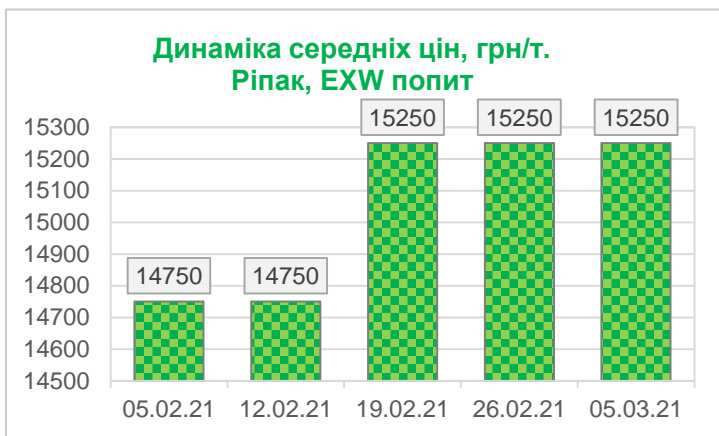

Динаміка середніх цін, грн/т.
Соєа, EXW попит

Динаміка середніх цін, грн/т.
Соєа, СРТ-порт

Динаміка ринку нішевих олійних культур

За результатом 2019 року українські експортери відвантажили на зовнішні ринки насіння льону на суму \$7,34 млн. Протягом 2020 року обсяг експорту насіння льону склав \$5,28 млн. (-28%).

Кілька останніх сезонів характеризувалися скороченням посівних площ під льоном в регіонах України. Зауважимо, що льон часто використовують у якості резервної культури у випадку заміни ослаблених чи втрачених посівів озимих, що може суттєво вплинути на обсяги виробництва у поточному році.

Закупівельні ціни на нішеві олійні культури				
Культура	min	max	avg	Δ, %
Ціна EXW попит, грн/т				
Гірчиця	16000	17000	16500	0,0%
Льон	18500	19500	19000	0,0%
Ціна СРТ-підприємство, грн/т				
Гірчиця	16500	17500	17000	0,0%
Льон	19000	20000	19500	0,0%
Ціна СРТ-порт, грн/т				
Гірчиця	17000	18000	17500	0,0%
Льон	19500	20500	20000	0,0%